

Skapande Skola - handlingsplan för Bollnäs kommun år 2010-2011

Bakgrund

I Lpo 94 finns mål uppställda som eleverna ska ha uppnått efter genomgången grundskola. Nedan följer ett urval av dessa som på olika sätt knyter an till kultur.

”Skolan ansvarar för att varje elev efter genomgången grundskola:

- *har utvecklat sin förmåga till kreativt skapande och fått ett ökat intresse för att ta del av samhällets kulturutbud,*
- *har en förtrogenhet med centrala delar av vårt svenska och nordiska och västerländska kulturarv,*
- *har kunskaper om de nationella minoriteternas kultur, språk, religion och historia, kan utveckla och använda kunskaper och erfarenheter i så många olika uttrycksformer som möjligt som språk, bild, musik, drama och dans,*
- *har utvecklat förståelse för andra kulturer,”* (Ur Lpo 94)

Ovanstående mål och skrivningar ger tillsammans med FN:s Barnkonvention, de Nationella kulturpolitiska målen samt Kulturrådets övergripande verksamhetsmål en tydlig grund för alla barn och ungdomarnas rätt till delaktighet i samhället och dess kulturliv.

Ett av Barn- och utbildningsnämndens inriktningsmål, är att ha ett rikt kulturliv tillgängligt för alla. I kommunens kulturpolitiska program finns också målet att extra vikt ska läggas vid barns och ungdomars möjlighet till kulturupplevelser och det egna skapandet. Barn och ungdomars idéer ska uppmuntras och de ska stödjas för att kunna delta i demokratiutvecklingen.

Insatser som redan görs för att stärka kulturens roll i skolan

Lokala förutsättningar

Bollnäs kommun är en av tio kommuner i Gävleborgs län. Här bor människor med rötter i bygden men även många med rötter ute landet och övriga världen. Bollnäs fyra högstadieskolor är geografiskt spridda i kommunen. Till hösten -10 kommer vi att ha ca. 680 elever i Åk 7-9. I årskurserna 4-6 är elevantalet ca. 740. På båda stadierna har vi integrerade särskoleelever.

Skolorna arbetar aktivt med jämställdhets- och mångfaldsfrågor och man erbjuder också en miljö som ska fungera för alla elever oavsett eventuella funktionshinder.

I Bollnäs finns ett rikt kulturliv med både tradition och nyskapande former. Musiklivet har länge utmärkt kommunen liksom dansen och hembygdsrörelsen. Lokalhistoria är något som intresserar människor här. Teaterlivet har under långa perioder stuckit ut genom sina många amatörteaterföreningar och deras närhet till länets folkteater har haft stor betydelse för föreningarnas utveckling.

Kommunen har ett antal utbildningar med estetisk inriktning såsom gymnasiets och särskolans estetiska program, IB- programmet med både film, drama, och bildinriktning. Bollnäs Kulturskola har en bred

verksamhet med instrumentundervisning, rytmik, hemslojd, och klassundervisning i musik och blev år 2005 utsedd till årets kulturskola.

Hur vi redan i dag arbetar med att stärka kulturens roll i skolan för elever år 4-9

- Alla ungdomar får ta del av ett professionellt utbud av dans, teater eller musik minst en gång varje läsår.
- Alla högstadieungdomar får delta i skolbioverksamhet två gånger per läsår.
- Ungdomarna ges varje år möjlighet att producera och arrangera lucia- jul- och sommarshower.
- Varje år under Barnkulturveckan arrangeras programverksamhet riktad mot barn 0-12 år.
- Varje år i samband med Filmfest Bollnäs anordnas en visningsarena för elevproducerad film.
- Varje läsår erbjuds bibliotekvisningar med guidningar.
- Varje år erbjuds visningar av aktuella konstutställningar, den offentliga konsten och basutställningen Onbacken.
- Varje år erbjuds eleverna att delta i den årliga skolutställningen på Konsthallen.
- Alla elever i Åk 9 får undervisning i styrdans och får möjlighet att praktisera sina kunskaper vid en danskväll med ett lokalt dansband.
- De elever som spelar instrument/sjunger på Kulturskolan får gå ifrån på skoltid för att ha sin lärarledda lektion i skolan övningsrum.

Strukturer som understödjer arbetet med att stärka kulturens roll i skolan

För att tillgodose barn och ungdomars vilja att utöva och uppleva kultur finns det också en mängd verksamheter/funktioner som utgör en viktig förutsättning för detta.

- Kulturenheten är den enhet inom kommunen som hålls ansvar för verksamheter som Kulturskolan, Biblioteket, Museet/Konsthallen, Mediecentrum, Folkets Hus, Allmänkultur och Fritidsgårdarna.
- En skolkultursamordnare finns inom Kulturenheten som ansvarar för ett professionellt årsprogram av dans- teater- och musikföreställningar i samråd med skolornas kulturombud. Denna grupp träffas 2 ggr/läsår för att utvärdera och beställa nästa termins föreställningar. Utbudet väljs ofta ut i samverkan med Länskulturn i Gävleborg.
- Mediecentrum ansvarar för skolbioverksamhet riktad till årskurserna 7-9. Ett 15- tal pedagoger ingår i den grupp som regelbundet väljer filmer och fortbildar sig inom filmpedagogik och media
- Biblioteken tar regelbundet kontakt med grundskolepedagoger och svensklärare och erbjuder biblioteksinformation. Bollnäs kommun har även en ungdomsbibliotekarie.
- Kulturenheten arrangerar varje år en Barnkulturvecka där barn som en bland flera målgrupper erbjuds möten med olika konstformer.
- I kommunen finns så kallade avtalsföreningar. Dessa ansvarar för ett basutbud av kultur som exempelvis konstdans för ungdom, klassisk musik, amatörteater, jazz, bygdeforskning, konst, film, slöjd, etc. Det innebär även att ett par dansföreningar regelbundet är ute i skolorna och anordnar prova på- dans och har uppvisningar. Teaterföreställningar, konserter eller slöjd- och hantverksdagar är också exempel på utbud som erbjuds skolorna i denna form. Filmfestival med en visningsarena för elevers egna filmer är ytterligare ett föreningsdrivet evenemang.
- Inom Kulturenheten pågår ett projekt där Kulturkvarteret, som är beläget i centrala Bollnäs, ska byggas om och förnyas så att moderna mötesplatser och nya former för kulturverksamhet skapas som riktar sig mot våra ungdomar. Ombyggnaden beräknas vara klar under innevarande år.
- Årligen återkommande samarbeten görs med Länskulturn i Gävleborg kring film, konst, teater, dans, musik, bibliotek och hemslojd.

- Samarbete och strategisk planering på det lokala planet mellan skolans kultursamordnare, kommunens kulturstrateg samt skapande skolas samordnare.
- Samverkan sker kontinuerligt mellan kulturenheten och de olika skolformerna.

Skapande Skola-processen i Bollnäs

Bollnäs kommuns ambition och målsättning är att varje deltagare i Skapande skola ska känna sig delaktig, uppleva att man är med och har möjlighet att påverka. Alla kommunens skolor och deltagare ska känna ansvar för, se fördelarna med och äga sin del i Skapande skola processen. Vår målsättning är även att de olika aktiviteterna inom Skapande skola ska integreras i så stor utsträckning som möjligt inom den vanliga undervisningen och i ordinarie ämnesutbud för att kulturinslagen ska bli en naturlig del i lärandeprocessen. Under hösten 2009 har vi strategiskt arbetat för att utveckla en arbetsform inom Skapande skola med den målsättningen. Information och planering är startad angående årskurserna 4-9 och med ambitionen att göra förankrings- och planeringsarbetet på liknande sätt. Efter taget beslut av kulturrådet är referensgruppen inplanerad till planeringsträff för kommande verksamhetsår inom Skapande skola.

Arbetsmodell

1. En gång varje termin träffas referensgruppen för informationsutbyte och en grovplanering och en gemensam överenskommelse hur arbetet ska fortlöpa. Gruppen består av rektorer, pedagoger och elever tillsammans med kommunens samordnare.
2. Pedagoger och lärare arbetar vidare med information och planering inom befintliga grupper inom sina respektive områden. Pedagogerna informerar och engagerar sina kollegor via arbetslagsmöten och andra förekommande personalträffar. Eleverna informerar och engagerar via klass- och elevråd och återkopplar till områdets deltagare i arbetsgruppen. Detalj- och genomförandeplanering görs sen ute på varje enhet utefter de önskemål och förutsättningar skolan har.
3. Arbetsgruppen ute på skolorna består av utsedda deltagare från varje skola. Dessa fungerar som en länk mellan rektor, elever och personal på respektive skola. Arbetsgruppen, samordnaren och representant från kulturenheten har inplanerade träffar varannan månad där man samplanerar och samordnar de gemensamma satsningar man beslutat sig för.
4. Kommunens politiker inom respektive nämnd informeras vid ett par tillfällen under året om Skapande skola och vad som händer och vad det innebär för eleverna och medarbetare ute på skolorna.
5. Kommunens samordnare ansvarar för att information går ut till berörda och är sammankallande vid träffar, kontaktperson för samplanering och kommunikation mellan kulturrådet, skolans huvudman och mellan skolorna.
6. I ett nära samarbete med kommunens kulturstrateg, samordnare och skolans kulturombud planeras och samordnas aktiviteter utifrån utbud, förutsättningar, behov och önskemål.

Handlingsplanen har tagits fram med hjälp av ovanstående och de kommande aktiviteterna inom Skapande skola kommer att planeras enligt detta arbetssätt.

Aktivitetsplan för kommande verksamhetsår tillsammans med Skapande skola.

Vi kommer att starta den kommande planeringen med en upptakt och gemensamt seminarium för skolans pedagoger med temat "Kulturens roll och möjligheter i lärandeprocessen" med föreläsare. Vår ambition är att den ska ge inspiration och ytterligare grundlägga för en långsiktig samverkan mellan kulturlivet och skolan och vi arbetar efter följande modell.

Vi startar med en kartläggning och följande frågeställningar är vägledande i vår "Skapande skola" process.

1. Nuläge: år 2 i vår ansökan som bygger på "Nytt på gammalt" och som omfattar områdena dans, film och sång. Vilka idéer och uppslag finns, hur mycket pengar är beviljade till kommunen, vilka lokala förutsättningar finns och vad/vilka professionella insatser ska köpas in.
2. Vad ska vi uppnå, vår målsättning med insatserna.
3. Hur gör vi, planering för hur arbetet ska genomföras.
4. Vad vill vi uppnå, vilket/vilka resultat vill vi se och hur vi kan använda dem i vårt fortsatta arbete.
5. Utvärdering, så här blev det. Hur ska vi använda våra erfarenheter och kunskaper för att göra det ännu bättre i vårt kommande arbete.

Vi är just nu mitt i genomförandet av 2008-2009 års Skapande skola Arbetslusten, intresset och glädjen är stor ute på skolorna inför ett nytt Skapande skola år.

Utvärdering

Varje skola dokumenterar fortlöpande arbetet med Skapande Skola. Detta sker i skriftlig form, fot eller film. Inledningsvis kommer Skapande Skola-satsningen även att utvärderas genom enkäter till elever och pedagoger. De återkommande träffarna som vi inplanerat kommer givetvis att vara en viktig del i uppföljningen och resultaten av vårt arbetssätt kommer kontinuerligt att vägleda oss i vårt fortsatta arbete. Vi kommer naturligtvis att följa Kulturrådets anvisningar för utvärdering.

Bollnäs 2010-01-27

Caisa Sjöberg
Projektledare/samordnare

Gun Hedlund
Kulturchef

Eva Eklund
För- och grundskolechef